

Position paper

ten behoeve van het Ministerie van Economische Zaken ter voorbereiding op de AMvB en de uitvoeringsbesluiten in het kader van de Warmtewet

Introductie

De Warmtewet blijkt zodanig te zijn opgesteld, dat gebleken is dat op meerdere plaatsen in de wet verschillende interpretaties kunnen ontstaan. Dit maakt het moeilijk, blijkt ook uit de reacties uit onze achterban, om een compleet position paper op te stellen. Wij behouden ons dan ook het recht voor om later in het proces van raadpleging verder ons commentaar uit te werken.

Daarnaast hebben keuzes in de uitwerkingen, bij voorbeeld als het gaat om de reikwijdte van de Warmtewet, consequenties voor de verdere opstelling. Als ook kleinschalige, lokale netten onder de vergunning zouden vallen (zie ook hieronder) dan heeft dit consequenties voor de verdere uitwerking van de vergunningscriteria. Zo kunnen we ons dan voorstellen dat er onderscheid wordt gemaakt in de tariefopstelling tussen verschillende soorten installaties.

Waarschuwing

Het is al vaker gebleken dat bij regelgeving voor energie strikt gekeken wordt naar de 'enge' context. Vaak blijkt dat er echter duidelijk relaties zijn met regelgeving op andere vlakken, waarvan de consequenties niet worden beschouwd. Dit levert vervolgens in de praktijk grote problemen en vaak ook (financiële) schade op. Dat speelt ook hier, bij voorbeeld op het gebied van de huurwetgeving, die reeds uitgebreide regelgeving bevat over de afrekening van collectieve verwarmingssystemen.

Hoofdlijn van de reactie

De Warmtewet is door de initiatiefnemers bedoeld voor de bescherming van consumenten, die zijn aangesloten op stads- of restwarmtenetten. De consumentenbezwaren richten zich ook specifiek op de tariefstelling bij deze netten. Inmiddels blijkt (volgens de Energiekamer) dat interpretatie mogelijk is van de wet dat deze ook geldt voor de kleinschalige warmtenetten, of beter gezegd distributienetten, die bestaan in complexen met collectieve verwarmingsinstallaties (zogenaamde blokverwarming). Hierdoor wordt het aantal beschouwde installaties enorm vergroot. Ook collectieve installaties in bij voorbeeld gestapelde complexen met een Vereniging van Eigenaren vallen hier dan onder. Het kan en mag naar onze mening niet zo zijn dat al deze lokale, veelal kleinschalige installaties onder de vergunningsplicht komen te vallen. Uit het afwijzen van de motie Zijlstra bij de parlementaire behandeling mag opgemaakt worden, dat het ook niet de wens was van de Kamer dat deze installaties onder de wet zouden vallen.

Daarnaast zijn er voor ons de volgende argumenten:

1. Deze lokale collectieve installaties kennen al regelingen met betrekking tot toedeling van kosten, maximale servicekosten, individuele verrekening etc. Deze installaties geven in de praktijk al jaren geen enkele aanleiding tot discussie.
2. Het aantal complexen en netten stijgt enorm door de ruimere interpretatie en het aantal betrokken leveranciers idem. Dit betekent verhoging van de administratieve lasten voor zowel de corporaties als ook voor de toezichthouder.

3. Het kan en mag nooit zo zijn dat door de Warmtewet corporaties gedwongen worden om deze collectieve installaties af te stoten, omdat de vergunningsplicht in deze situaties een te zware of onhaalbare last zou zijn. Op grond hiervan de eisen aan vergunninghouders verlichten, kan betekenen dat de consumentenbescherming bij stadsverwarming wordt verminderd.

Het aanbieden van kleinschalige warmte en/of koude biedt mogelijkheden om aan de hoge ambities van het Rijk te voldoen en sluit aan bij de ambities van corporaties voor energiebesparing en duurzame energie. Corporaties hebben deze mogelijkheid (kleinschalige netten) nodig om de ambities te kunnen realiseren. De betrokkenheid van corporaties betekent vaak dat voor de huurders/afnemers aantrekkelijkere tarifiering mogelijk is dan wanneer energiebedrijven dat doen, doordat men genoeg neemt met een lager, maatschappelijk acceptabel, rendement. De Warmtewet moet deze positieve ontwikkeling stimuleren en geen risico voor opzet en exploitatie van de reeds gerealiseerde projecten opleveren.

Knelpunten om op te lossen en voorstellen:

- Voorstel: Vrijstelling van alle kleinschalige projecten, d.w.z. niet stads- of restwarmteprojecten zijnde, van de vergunningsplicht.
- De benadering met de rendementsmethode in de wet is een punt dat wordt onderschreven. Of bij de bepaling in het model de relatie met de EPC moet worden ingebouwd is voor ons discussiepunt. Wij wijzen erop dat momenteel de EPC wordt herzien en een benadering met een EMG wordt uitgewerkt. Ons standpunt is dat in ieder geval de uitgangssituatie van de woningen vergelijkbaar moet zijn, voor wat betreft de warmtelast. In de huidige EPC benadering en het tariefadvies van EnergieNed voor stadsverwarming is het gevaar reëel dat de woning thermisch minder goed wordt geïsoleerd, waardoor op voorhand een hogere warmtevraag ontstaat. Dit is niet gewenst.
- In de Warmtewet is de levering van koude niet geregeld. Wij zijn van mening dat de levering van koude ook geregeld moet worden. Nu wordt alleen gesproken over gescheiden administratie, maar verder geen richting geduid hoe hiermee in de exploitatie om te gaan. Voorstel: opnemen van de mogelijkheid tot leveren van koude.
- Corporaties zijn soms groot afnemers van een warmtenet, tot boven de grens van 1000 kW. Door de grens van 1000 kW betekent dat dat zij niet onder de bescherming van de Warmtewet vallen. Dat betekent dat er een gat kan komen tussen de prijs die voor de bescherming van de eindafnemers gewenst is (tariefstelling naar de huurders) en de prijs die door de corporatie (niet) bedongen kan worden, omdat er geen vrije marktwerking is. Het kiezen voor een alternatief is niet mogelijk in de meeste gevallen, zodat er een exploitatieprobleem is voor de corporatie.
- Voor corporaties geldt dat om allerlei redenen zij de exploitatie van de kleinschalige warmte- (en koude)installaties soms onderbrengen in een separate BV. De vrijstelling voor eigenaren zou in ieder geval ook moeten gelden voor deze dochteronderneming, als de corporatie hiervan het eigendom of meerderheidsbelang heeft. Voorstel: onder eigenaren wordt in de zin van de wet ook begrepen de rechtspersonen, die de eigenaar van de woningen heeft.
- Aandachtspunt is de levering (kleinschalig) aan maatschappelijk vastgoed en aan complexen met meerdere functies (bij voorbeeld wonen en een verzorgingstehuis of wijkcentrum).